

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/170/2022
Identifikačné číslo spisu:	7118202318
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:7118202318.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov 1/ G. J., T., S. XX, 2/ I. J., T., S. XX, zastúpených Advokátskou kanceláriou JUDr. Marcel Jurko, advokát, s.r.o., Košice, Dominikánske námestie 11, IČO: 36863408, o umorenie listiny, v súčasnosti vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 11UL/1/2018 (pôvodne vedenom na Okresnom súde Košice I), o dovolaní navrhovateľov proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 15. októbra 2021 sp. zn. 2CoD/4/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I - v súčasnosti Mestský súd Košice (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“), konajúci prostredníctvom poverenej súdnej komisárky JUDr. Magdalény Drgoňovej, uznesením zo 07. mája 2020, č. k. 11UL/1/2018-93, návrh na umorenie listiny odmietol, odňal oslobodenie od platenia odmeny notára a jeho hotových výdavkov, ktoré bolo priznané uznesením zo 07. decembra 2018 sp. zn. UL/1/2018, N 103/2018 a uložil navrhovateľom povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť odmenu súdneho komisára v konaní o umorenie listiny v sume 33,19 eura a náhradu hotových výdavkov v sume 23,66 eura, t.j. spolu vo výške 68,22 eura na účet notára bližšie špecifikovaný vo výrokovej časti predmetného rozhodnutia.

1.1. V odôvodnení rozhodnutia poukázal, že návrhom na začatie konania o umorenie listiny sa navrhovatelia domáhali, aby súd prvej inštancie vyhlásil za umorenú listinu - Zmluvu o prenechaní nehnuteľnosti do dočasného užívania č. Dr. V-T/XX z 28. októbra 1966, uzavretú medzi Riaditeľstvom Štátneho majetku n. p. T.-J. a Slovenským zväzom záhradkárov a ovocinárov - Základnou organizáciou osady P. XX-XX, o dočasnom užívaní pozemkov v kat. úz. T.-P." (ďalej len „zmluva“) a zároveň aby im v zmysle § 254 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“ alebo „Civilný sporový poriadok“) v spojení s § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“ alebo „Civilný mimosporový poriadok“) bolo priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov v predmetnom konaní, ako i oslobodenie od platenia odmeny notára a jeho hotových výdavkov vynaložených v tomto

konaní. Vychádzal pritom z návrhu navrhovateľov odôvodneného tým, že uvedená listina je stratená alebo zámerne zatajená za účelom, aby nebolo možné dokázať uzavretie zmluvného vzťahu, ako to predpokladá § 2 ods. 1 zákona č. 64/1997 Z.z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vyporiadani vlastníctva k nim (ďalej len „zákon č. 64/1997 Z. z.“) pre účely vyporiadania vlastníctva pre Záhradkársku osadu P. XX-XX v T., že právny záujem na umorení tejto listiny je zabrániť likvidácii Záhradkárskej osady P., v ktorej má G. J. prenajatú záhradku a je vlastníkom parcely č. XXXX/X kat. úz. P., keď je potrebné preukázať, že záhradkársky zväz nadobudol v zmysle predmetnej zmluvy pozemky, ktoré by mali patriť doterajším nájomcom s garantovanou cenou pozemkov, pričom dochádza k odpredaju opustených záhradiek, a noví vlastníci do budúcnosti neplánujú pestovať ovocné stromy, zeleninu, ale výstavbu rodinných domov, ktorý likvidačný proces sa začal už právoplatnosťou rozhodnutia Okresného úradu Košice, pozemkový a lesný odbor č. OU-KE-PI-O-XXXX/XXXXXX-XXX-DN z 15. mája 2019, ktoré podľa názoru navrhovateľov nemalo byť vôbec vydané. Navrhovatelia tvrdili, že i keď sa zmluva, o ktorej umorenie žiadajú, nenachádza v žiadnych archívnych dokumentoch, za dôkaz jej existencie považovali Územné rozhodnutie útvaru hlavného architekta č. XXXX/XXXX ÚHA zo 06. decembra 1966 o umiestnení stavby pod názvom Záhradkárka osada P. T., k zriadeniu ktorej záhradkárskej osady v lokalite C.-G. predchádzalo stanovisko Štátneho majetku n. p. J. z 28. októbra 1966 č. Dr. V-T/XX, resp. XXXX/Dr. V-T/XX, pričom v rozhodujúci deň, t. j. 28. októbra 1966 boli uzatvorené zmluvy o dočasnom užívaní pozemkov medzi Riaditeľstvom Štátnych majetkov n. p. T.-J. a Slovenským zväzom záhradkárov a ovocinárov, Základnou organizáciou osady P. XX-XX T., ako aj Základnou organizáciou C.-G. H.-T., z čoho vyvodzovali aj existenciu zmluvy, umorenia ktorej sa domáhali. Podľa navrhovateľov v rámci jedného konania bolo zriadených viac záhradkárskych osád a rozhodnutiu útvaru hlavného architekta o schválení územného plánu lokality zo dňa 6.12.1966 mala predchádzať zmluva, umorenia ktorej sa domáhajú, keď Okresný národný výbor v Košiciach, odbor poľnohospodárstva, vodného hospodárstva a lesníctva pod č. G.-XXXXX/XXXX z 13. januára 1967 vydal rozhodnutie, ktorým povolil vyňatie pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu, n. p. J. na parcelách číslo XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX/X o výmere 8 ha v kat. úz. P., do užívania Československého ovocinársko-záhradkárskeho zväzu v T.. Kópia prípisu Štátneho majetku n.p. J. č. XXXX Dr. V-T/XX zo dňa 28.10.1966 o uvoľnení pôdy pre zriadenie záhradkárskej osady C.-G. mala preukazovať, že v uvedenom období došlo aj k uzavretiu predmetnej zmluvy.

1.2. Súd prvej inštancie mal za to, že navrhovatelia nepreukázali existenciu listiny, keď odkazovali na iné listiny a rozhodnutia týkajúce sa odlišných skutočností, a to zriaďovania záhradkárskej osady na Prešovskej ceste C.-G. a P. XX-XX T., neuviedli žiadne také údaje, ktoré by listinu identifikovali a umožňovali jej odlíšenie od iných listín, keď údajná spisová značka konania zodpovedala identifikačným údajom iných listín, a to prípisu z 28. októbra 1966 Štátnych majetkov n. p. J. pod č. Dr. V-T/XX resp. XXXX/Dr. V-T/XX, ktorým bol udelený súhlas na vyňatie pôdy pre záhradkársku osadu C.-G. a zmluvy o dočasnom užívaní pozemkov v kat. území H. C.-G., čo vylučuje, aby pod tým istým číslom a toho istého dňa bola vyhotovená aj iná listina, týkajúca sa zriadenia záhradkárskej osady P. XX-XX. Preto konštatoval, že navrhovatelia nepreukázali, ako došlo k emisii listiny, t.j. zmluvy a jej zámernému zničeniu a poukázal na to, že len prenájom záhradnej chatky jedným z navrhovateľov v lokalite záhradkárskej oblasti P. nezakladá jeho právo na zásah do rozhodnutí orgánov i práva vlastníkov na nakladanie s pozemkami, keď doposiaľ existuje Základná organizácia Slovenského záhradkárskeho zväzu T.-P. XX-XX, v záujme ktorej by mohlo byť prípadné umorenie listiny, ktorý subjekt však nie je účastníkom tohto konania, a k návrhu sa nepripojili ani žiadni užívatelia pozemkov v záhradkárskej osade, preto nepovažoval za preukázaný ani právny záujem navrhovateľov na konaní.

1.3. V tejto súvislosti tiež zdôraznil, že odmietol predmetný návrh i z dôvodu, že návrh na umorenie takejto listiny v konaní pred súdom je v zmysle platnej právnej úpravy, t. j. § 310 ods. 2 CMP oprávnená právnická osoba, ktorá ich vystavila. Je však nepochybné, že ak táto zmluva vystavená bola, jednou zo zmluvných strán mal byť Slovenský zväz záhradkárov a ovocinárov, Základná organizácia T.-P., ktorá podľa zistených doposiaľ nezanikla.

1.4. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že z dôvodu priznaného oslobodenia od platenia súdnych poplatkov uznesením zo 7. decembra 2018, č. k. 11UL/1/2018, N 103/2018-55, navrhovateľov nezaviazal na zaplatenie súdneho poplatku, avšak podľa § 254 ods. 2 CSP rozhodol o zaplatení odmeny notára a jeho hotových výdavkov v súlade s § 12 ods. 3 v spojení s § 13 ods. 2, § 14 a § 6 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 31/1993 Z. z. o odmenách a náhradách notárov, v znení

vyhlášky č. 208/2016 Z. z.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie navrhovateľov uznesením z 15. októbra 2021, č. k. 2CoD/4/2021- 141, potvrdil v zmysle § 387 ods. 1 CSP uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Poukázal na to, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na základe ktorých vyvodil i správny právny záver. Odvolací súd ďalej dôvodil, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle § 220 CSP, nakoľko sa právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné, podal výklad právneho posúdenia skutkového stavu podľa relevantných hmotnoprávných zákonných ustanovení, odôvodnenie napadnutého rozsudku je obhájiteľné, v dôsledku čoho je rozsudok preskúmateľný.

2.2. Odvolací súd preto v podstatnom konštatoval, že vychádzajúc zo skutočností uvedených navrhovateľmi a vyplývajúcich z nimi predložených listín je možné usúdiť, že mali záujem o usporiadanie právnych vzťahov k pozemkom, ktoré slúžili pre potreby záhradkárskej organizácie P. XX-XX cestou konania podľa zákona č. 64/1997 Z. z., čo však bolo možné len pre prípad preukázania existencie zmluvy o dočasnom užívaní pozemkov. Pokiaľ sa existencia takejto zmluvy nepreukázala v konaní o nárokoch navrhovateľov podľa zákona č. 64/1997 Z. z., nemôže byť právoplatné rozhodnutie súdnych a správnych orgánov obchádzané konaním o umorení listiny. Nepreukázanie existencie listiny v týchto správnych, či súdnych konaniach, vylučuje aj možnosť podania návrhu na umorenie, keďže je vylúčený základný predpoklad, že takáto listina niekedy bola vôbec vyhotovená. Tvrdenia navrhovateľov, že existenciu listiny osvedčujú rozhodnutia útvaru hlavného architekta, či zmluvy o dočasnom užívaní pozemkov uzatvárané medzi Slovenským zväzom záhradkárov-Základnou organizáciou osady C.-G. XX-XX, Slovenským zväzom záhradkárov a ovocinárov-Základnou organizáciou osada P., nijako neosvedčuje existenciu zmluvy o užívaní vzťahujúcej sa k záhradkárskej osade P. XX-XX. Takým dôkazom nie je ani územné rozhodnutie Útvaru hlavného architekta T. zo 6.12.1966 č. XXXX/XXXX-ÚHA pre umiestnenie záhradnej osady P. T., ktoré samo predpokladalo, že investor nie je zbavený svojich zákonných povinností týkajúcich sa vyžiadania rozhodnutia o prípustnosti stavby, získania vlastníctva k pozemkom a podobne. Návrhu na umorenie by tiež nebolo možné vyhovieť z dôvodu, že nároky vyplývajúce zo zákona č. 64/1997 Z. z. sa majú v zmysle zmluvy týkať Základnej organizácie záhradkárskeho zväzu P. XX-XX, ktorý je právnickou osobou s právnou subjektivitou, len ktorému subjektu by patrilo právo na podanie návrhu na umorenie listiny, pokiaľ by išlo o listinu spôsobilú na umorenie, čo povaha zmluvy ako dvojstranného právneho úkonu, ktorej existenciu, ak bola vyhotovená, bolo možné preukázať aj inak, čo ju z umorenia vylučuje.

2.3. V súvislosti s posudzovaním vecnej správnosti rozhodnutia súdu o povinnosti navrhovateľov na náhradu odmeny notára a hotových výdavkov uviedol, že pokiaľ súd prvej inštancie, resp. súdny komisár rozhodol uznesením zo 07. decembra 2018 sp. zn. UL/1/2018, N 103/2018 o priznaní oslobodenia od platenia odmeny notára a jeho hotových výdavkov, jednalo sa o zrejmu nesprávnosť, keď predmetom oslobodenia môžu byť len súdne poplatky. V zásade platí povinnosť každého účastníka znášať trovy, ktoré mu v konaní vznikli. Napadnutý výrok uznesenia zodpovedá zásade, že o trovách konania, kam patrí aj odmena notára a jeho hotové výdavky sa rozhoduje až v konečnom rozhodnutí, tieto náklady nespádajú do režimu poplatkov, oslobodenie od ktorých je možné priznať podľa § 254 CSP. Výrok súdu v preskúvanom uznesení, ktorým odňal oslobodenie od platenia trov konania (odmeny a hotových výdavkov), preto odvolací súd hodnotil podľa jeho zmyslu a účelu ako opravné uznesenie na účely odstránenia zrejmej nesprávnosti vyplývajúcej zo skoršieho rozhodnutia súdneho komisára, preto sa naň vzťahuje potvrdzujúci výrok rozhodnutia odvolacieho súdu.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podali navrhovatelia (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie (spísané na 48. stranách), ktoré vyvodzovali z § 419 CSP, žiadajúc, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil

prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie. Dovolatelia zároveň podali návrh na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie.

3.1. Po rekapitulácii doterajšieho priebehu konania navrhovateľa namietali, že celé konanie vedené na súde prvej inštancie, bolo podľa názoru dovolateľov vo svojej podstate založené len na tom, ako by sa dal obísť právny názor prezentovaný v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) sp. zn. Rks 8/02, Nds-SŽ 20/02 z 30. júla 2003, podľa ktorého iným dôkazným prostriedkom na preukázanie existencie uzavretia tej zmluvy, ktorú ako takú predpokladá ust. § 2 ods. 1 zákona č. 64/1997 Z. z., je v tomto prípade aj Útvorom hlavného architekta Košice vydané Územné rozhodnutie č. XXXX/XXXX-ÚHA zo 6. decembra 1966 o umiestnení stavby pod názvom záhradková osada „P.“ T., korešpondujúci i s právnymi názormi prezentovanými v rozhodnutiach Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 22/2014-33 a II. ÚS 475/2013, o ktoré navrhovateľa opierali svoje tvrdenia v písomných podaniach podaných v notárskej kancelárii poverenej súdnej komisárky dňa 27. novembra 2019 pod názvom „Doplnenie nášho písomného podania podaného na Okresnom súde Košice I dňa 22. februára 2018“ a „Návrh o umorenie zmluvy o prenechaní nehnuteľnosti do dočasného užívania vedenej pod č. j.: Dr. V-T/XX zo dňa 28. októbra 1966“ a z ktorých je zrejmé najmä to, že oprávnený, ktorému sa takáto listina stratila alebo zničila, má možnosť v konaní vedenom v zmysle zákona č. 64/1997 Z. z. inými procesnými prostriedkami dokázať, že písomná forma úkonu, predpísaná právnym predpisom alebo dohodnutá medzi stranami bola riadne dodržaná, a teda v danom prípade bolo týmto dôkazným prostriedkom Útvorom hlavného architekta Košice vydané Územné rozhodnutie č. XXXX/XXXX-ÚHA o umiestnení stavby pod názvom záhradková osada „P.“ T., ktoré ako také bolo v tomto konaní reálne predložené.

3.2. V tejto súvislosti poukázali aj na tvrdenie odvolacieho súdu, ktoré protirečí uvedeným právnym názorom najvyšších súdnych autorít ohľadom preukázania existencie zmluvy o prenechaní nehnuteľnosti do dočasného užívania, a to s prihliadnutím na skutočnosť, že v predmetnom konaní navrhovateľa tiež predložili kópiu prípisu Štátneho majetku, n. p. J. vedeného pod j. č. XXXX/Dr. V-T/XX z 28. októbra 1966, kópiu zmluvy o prenechaní nehnuteľnosti do dočasného užívania vedenej tiež pod j. č. Dr. V-T/XX z 28. októbra 1966, kópiu písomnej časti Územného rozhodnutia o umiestnení stavby - záhradkovej osady "C. G." vedeného pod sp. č. XXXX/XXXX-ÚHA z 19. novembra 1968, ako aj kópiu rozhodnutia Okresného národného výboru v Košiciach vedeného pod sp. č. Pôd. - X.XXX/XXXX z 29. decembra 1967. Mali za to, že napriek uvedenému sa súdy nižšej inštancie snažia účastníkov konania utvrdzovať v tom, že predložené rozhodnutie túto skutočnosť nepreukazuje, a to poukazujúc na napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý bol odôvodnený tak, že pokiaľ sa existencia tejto zmluvy nepreukázala v konaní o nárokoch navrhovateľov v konaní vedenom podľa zákona č. 64/1997 Z. z., nemôže byť právoplatné rozhodnutie súdnych a správnych orgánov obchádzané konaním o umorenie listiny a dokonca, že nepreukázanie existencie listiny v týchto správnych, či súdnych konaniach vylučuje aj možnosť podania návrhu, a preto sa z ich strany jedná o arbitrárne tvrdenia, ktoré ako také svojim spôsobom len ohýbajú i toho času aktuálnu a ustálenú judikatúru vyšších súdnych autorít, keďže obchádzajú predmet a aj účel samotného konania o umorenie predmetnej zmluvy.

3.3. Dovolatelia namietali vadu podľa § 420 písm. f) CSP spočívajúcu v porušení práva na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe a poukazovali na arbitrárnosť záverov konajúcich súdov.

3.3.1. Zároveň konštatovali i arbitrárnosť tvrdení odvolacieho súdu týkajúcich sa uloženej náhradovej povinnosti vo vzťahu k poverenej súdnej komisárke, nakoľko mali za to, že sú v rozpore s § 257 CSP. Podľa navrhovateľov tieto náklady síce nespádajú do režimu poplatkov, oslobodenie od ktorých je možné priznať podľa § 254 a výrok súdu v preskúvanom uznesení, ktorým odňal oslobodenie od platenia trov konania (odmeny hotových, výdavkov), preto odvolací súd hodnotil podľa jeho zmyslu a účelu ako opravné uznesenie na účely odstránenia zrejmej nesprávnosti vyplývajúcej zo skoršieho rozhodnutia súdneho komisára, v dôsledku čoho sa naň vzťahuje potvrdzujúci výrok rozhodnutia odvolacieho súdu, lebo v danom prípade s poukazom na zásadu, že platí povinnosť každého účastníka znášať trovy, ktoré mu v konaní vznikli, dovolatelia nežiadajú o uloženie povinnosti, aby im bolo priznané právo na náhradu trov konania, ktoré im ako také vznikli v tomto konaní, avšak žiadajú o odpustenie platenia trov, ktoré ako také by boli vznikli, a teda aj ktoré ako také reálne vznikli poverenej súdnej komisárke s odkazom na už spomínané ust. § 257 CSP.

3.4. Dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP spočíva podľa dovolateľov v odklone od ustálenej

rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a teda aj Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“). V dovolaní označili uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 475/2013 zo dňa 03. októbra 2013 z ktorého vyplýva, že pri stratenej listine je na základe procesných predpisov poskytnutá možnosť preukázať inými dôkaznými prostriedkami, že písomná forma právneho úkonu predpísaná zákonnými predpismi alebo dohodnutá medzi stranami bola riadne dodržaná. Odvolací súd obišiel aj právny názor odprezentovaný v uznesení ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 22/2014 zo dňa 13. augusta 2014 ako aj podobných rozhodnutí týkajúcich sa (ne)legálnosti vzniku záhradkových osád.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 427 ods. 1 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

5. Na konanie o umorenie listiny sa s účinnosťou od 01. júla 2016 vzťahuje zákon č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok v ustanoveniach šiestej hlavy druhej časti (§ 310 až § 332). V zmysle § 2 ods. 1 CMP sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže CMP neustanovuje inak, dovolací súd ďalej skúmal možnosť aplikácie ustanovení CSP pre konanie o dovolaní navrhovateľov.

6. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (viď napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 3Cdo/42/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 8Cdo/99/2017).

7. Dovolanie aj za účinnosti Civilného sporového poriadku treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie ani podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012, 7Cdo/92/2012).

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (1Cdo/26/2017, 2Cdo/154/2017, 3Cdo/42/2017, 5Cdo/12/2017, 7Cdo/163/2017, 8Cdo/73/2017). Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

9. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu

podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

11. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

13. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Inak povedané z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

14. Citované ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

15. Z obsahu podaného dovolania podľa § 420 písm. f) CSP v podstatnom vyplynulo, že navrhovatelia namietali nedostatok riadneho odôvodnenia napadnutého rozhodnutia spočívajúci v nevysporiadaní sa s odklonom od judikatúry a týmto postupom odvolací súd porušil ich práva na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie odklonu.

16. V súvislosti so zákonnou požiadavkou na obsahovú kvalitu odôvodnenia uznesenia, navrhovatelia namietali, že napadnuté rozhodnutie sa nevysporiada s právnym názorom ustálenej súdnej praxe vysloveným v uznesení ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 475/2013 z 03. októbra 2013, na ktorú aplikáciu upozorňovali v odvolacom konaní.

16.1. Podľa § 393 ods. 3 CSP ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozhodnutia obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

16.2. Potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu spočívalo na závere, že pokiaľ sa existencia zmluvy o dočasnom užívaní pozemkov nepreukázala v konaní o nárokoch navrhovateľov podľa zákona č. 64/1997 Z.z., vylučuje to možnosť podať návrh na umorenie, pretože je vylúčený základný predpoklad, či takáto

zmluva bola vyhotovená. Zároveň odvolací súd konštatoval, že ani ďalšie predložené listiny ako rozhodnutie hlavného architekta, zmluvy o dočasnom užívaní pozemkov medzi Slovenským zväzom záhradkárov-Základnou organizáciou osady C.-G. XX-XX, Slovenským zväzom záhradkárov a ovocinárov-Základnou organizáciou osada P., nijako neosvedčujú existenciu zmluvy o užívaní vzťahujúcej sa k záhradkárskej osade P. XX-XX, taktiež rozhodnutie Útvaru hlavného architekta Košíc zo 06. decembra 1966 č. XXXX/XXXX-ÚHA pre umiestnenie záhradnej osady P. T., nie sú spôsobilé osvedčiť existenciu listiny navrhovanej na umorenie. Zároveň návrhu nebolo možné vyhovieť aj z toho dôvodu, že nároky vyplývajúce zo zákona č. 64/1997 Z. z. sa majú v zmysle zmluvy týkať Základnej organizácie záhradkárskeho zväzu P. XX-XX, ktorý je právnickou osobou s právnou subjektivitou, len ktorému subjektu by patrilo právo na podanie návrhu na umorenie listiny, pokiaľ by išlo o listinu spôsobilú na umorenie, čo povaha zmluvy ako dvojstranného právneho úkonu, ktorej existenciu, ak bola vyhotovená, bolo možné preukázať aj inak, čo ju z umorenia vylučuje (bod 16. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu). Odvolací súd sa uznesením ústavného súdu II. ÚS 475/2013 z 03. októbra 2013 nezaoberá, hoci dovolatelia v odvolacom konaní naň poukazovali. Pokiaľ odvolací súd predbežne vyhodnotil odkaz na uvedené uznesenie ústavného súdu bez podstatného významu, zo stabilizovanej judikatúry vyplýva, že odvolací súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania (stranou sporu), ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Z ust. § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 393 ods. 2 CSP ani z práva na spravodlivý proces nemožno dovodiť povinnosť súdov vysporiadať sa s každou jednotlivou námietkou strany účastníka konania.

16.3. V uznesení ústavného súdu II. ÚS 475/2013 z 03. októbra 2013 sa konštatuje: „Vylúčenie listín z umorenia je dané ich samotnou povahou a tým, že právny poriadok ich umožňuje nahradiť v prípade straty alebo zničenia rovnako účinne ako dôkazné listiny. Oprávnenej osobe, ktorej sa taká listina stratila, je totiž na základe procesných predpisov poskytnutá možnosť preukázať taktiež inými dôkaznými prostriedkami, že písomná forma právneho úkonu predpísaná zákonnými predpismi alebo dohodnutá medzi stranami bola riadne dodržaná“. Z tohoto uznesenia v podstatnom vyplývalo, že rozhodujúcou bola otázka výkladu ustanovení § 185i ods. 2 a § 185i ods. 3 O.s.p. (aktuálne § 310 ods. 2 a 3 CMP).

16.4. V danom štádiu konania súd prvej inštancie odmietol návrh navrhovateľov, pretože tvrdenia uvedené v návrhu neopisujú také právne skutočnosti, ktoré sú hmotnoprávnym predpokladom pre umorenie listiny. Nižšie súdy dospeli k záveru o splnení podmienok na odmietnutie návrhu na umorenie zmluvy, pretože nebol dôvod na to, aby sa zisťovala pravdivosť skutkových tvrdení postupom podľa § 321 až 326 CMP. Navrhovatelia v podanom návrhu neopísali také právne skutočnosti, ktoré by boli hmotnoprávnym predpokladom pre umorenie listiny, pretože sa nepodarilo dokázať, že (i) došlo k emisii listiny, pričom nebolo preukázané ani tvrdenie, že mohlo dôjsť k zámernému zničeniu listiny, pričom sami navrhovatelia pripustili, že listina nemusí byť zničená alebo stratená (ii) navrhovatelia nepreukázali právny záujem na konaní a (iii) ak jednou zo zmluvných strán mal byť existujúci Slovenský zväz záhradkárov a ovocinárov, Základná organizácia T. - P. podľa § 310 ods. 2 CMP takúto listinu nemožno umoriť pred súdom (str. 7 ods. 2 a 3 odôvodnenia prvoinštančného uznesenia). V posudzovanej veci sa síce aplikovalo aj ustanovenie 310 ods. 2 CMP, v čom by spočívala možná podobnosť veci ako v uznesení ústavného súdu II. ÚS 475/2013 z 03. októbra 2013, avšak v danej veci nešlo o výlučný dôvod pre odmietnutie návrhu. Pokiaľ navrhovatelia argumentovali existenciou ustálenej súdnej praxe poukazom na ústavného súdu II. ÚS 475/2013 z 03. októbra 2013 a odvolací súd sa ňou výslovne nezaoberal, pričom otázka riešená v poukazovanom uznesení by mohla prichádzať do úvahy ako relevantná a zároveň odvolací súd rozhodnutie odôvodnil aj na základe ďalších dôvodov, neporušil právo strany na spravodlivý súdny proces. Pokiaľ by odvolací súd v relevantnom zvažoval existenciu ustálenej súdnej praxe, to ešte neznamená, že skutočne k odklonu došlo, pretože až v prípade, ak sa chce odvolací súd odkloniť, zákon explicitne ukladá povinnosť dôkladne vysvetliť, z akých dôvodov nebolo možné riadiť sa praxou príp. vysvetliť, že nejde o ustálenú prax, čo by sa až následne premietlo do potreby rešpektovať ustanovenie § 393 ods. 3 CSP. Dovolací súd nezistil navrhovateľmi akcentované nedodržanie obsahovej kvality napadnutého rozhodnutia v súvislosti s potrebou odôvodnenia odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe. Postupom súdu, ktorý sa neprieči zákonu, nemohlo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP).

17. Najvyšší súd nezistil ani opodstatnenosť tvrdenia dovolateľov o arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu odvolacím súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa odvolací súd natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Z napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ale nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo znamenala aplikáciu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov popierajúcu ich účel, podstatu a zmysel. Odôvodnenie napadnutého uznesenia dalo jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na to, akými úvahami sa riadil odvolací súd pri prijímaní záveru o potvrdení odvolaním napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že navrhovatelia sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňujú a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa ich predstáv.

17.1. Dovolací súd pritom dospel k záveru, že uznesenie odvolacieho súdu spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 a § 393 ods. 2 CSP, preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné, neodôvodnené, či zjavne arbitrárne (svojvoľné). Za rozhodujúce pritom považoval, že odôvodnenie obidvoch uznesení (konanie pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť uznesenia odvolacieho súdu s potvrdzovaným uznesením vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu) zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnení a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj ich všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia každého uznesenia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Argumentácia obidvoch súdov je koherentná a ich rozhodnutia konzistentné, zvolené premisy aj závery, ku ktorým na ich základe súdy dospeli, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť.

18. Dovolatelia v súvislosti s arbitrárnosťou osobitne poukazovali na výroky uznesenia súdu prvej inštancie (potvrdené odvolacím súdom) o odňatí oslobodenia od platenia odmeny notára a jeho výdavkov a uložení povinnosti navrhovateľom zaplatiť spoločne a nerozdielne odmenu súdneho komisára, domáhajúc sa aplikácie § 257 CSP.

18.1. Súd prvej inštancie v tejto časti rozhodnutie odôvodnil ust. § 47, § 51 a 55 CMP ako aj ustanoveniami príslušnej vyhlášky MS SR č. 31/1993 Zb. o odmenách a náhradách notárov v znení neskorších predpisov (str. 8 uznesenia súdu prvej inštancie) a odňatie oslobodenia s poukazom na § 254 CSP. Rozhodnutie o odňatí oslobodenia vyhodnotil odvolací súd ako opravné uznesenie za účelom nápravy zrejmej nesprávnosti, pretože predmetom oslobodenia môže byť len súdne poplatky (bod 21. odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu).

19. Vo vzťahu k dovolaniu navrhovateľov voči rozhodnutiu odvolacieho súdu o potvrdení odňatia im oslobodenia od súdneho poplatku (druhá výroková veta odvolacieho rozhodnutia) najvyšší súd zdôrazňuje, že koncepcia dovolania je postavená na preskúmaní rozhodnutí len z dôvodu závažných procesných nedostatkov. Dovolanie v zmysle § 420 CSP je prípustné len proti meritórnym rozhodnutiam (rozsudkom vo veci samej) a z nemeritórnych rozhodnutí len proti rozhodnutiam, ktorými sa konanie končí. „Pod rozhodnutím, ktorým sa konanie končí má zákon na mysli rozhodnutia, ktorými sa konanie skončilo bez toho, aby sa vec vecne prejedнала. Súd musel vec skončiť procesne, pretože tu existovali také prekážky, pre ktoré vec nemohol prejednať vecne (napr. späťvzatie žaloby, späťvzatie odvolania, neexistencia procesných podmienok, neodstránenie väd odvolania a pod.). Zákon výslovne hovorí o skončení konania všeobecne, má teda na mysli také rozhodnutia odvolacieho súdu, v dôsledku ktorých skončí samotné konanie o veci vymedzenej žalobou.“ (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol., *Civilný sporový poriadok, Komentár*, Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 1355). Rozhodnutiami odvolacieho súdu, ktorými sa končí konanie sú uznesenie o odmietnutí odvolania, o zastavení odvolacieho konania v dôsledku späťvzatia odvolania alebo v dôsledku nezaplatenia súdneho poplatku, uznesenie o pripustení späťvzatia žaloby a zrušení rozhodnutia súdu prvej inštancie a zastavení konania, uznesenie, ktorým odvolací súd potvrdil alebo zmenil uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým sa konanie končí (tamtiež str. 1356).

19.1. Pokiaľ dovolateľmi vymedzeným predmetom dovolacieho konania je aj výrok uznesenia odvolacieho súdu o potvrdení odňatia dovolateľovom oslobodenia od súdnych poplatkoch, nejde na

základe vyššie uvedeného o rozhodnutie vo veci samej, ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, takže dovolanie navrhovateľov v predmetnej časti smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

20. Dovolatelia sa vo vzťahu k výroku o uložení povinnosti navrhovateľom zaplatiť spoločne a nerozdielne odmenu súdneho komisára domáhajú aplikácie § 257 CSP. Dovolací súd zdôrazňuje, že z princípu racionálneho, efektívneho a inštančného súdneho konania o dovolaní vyplýva, že dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, rovnako ako všetky dovolacie návrhy už v odvolacom konaní. Úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či tieto argumenty a návrhy odvolací súd riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver. Povedané inými slovami, nedávalo by žiaden rozumný zmysel, aby podstatné argumenty a návrhy, ktoré mohol (a mal) dovolateľ uplatniť už v predchádzajúcom odvolacom konaní, predkladal až dovolaciemu súdu. Takto by totiž nastala celkom absurdná situácia, kedy by najvyšší súd preskúmaval rozsudok odvolacieho súdu (teda jeho „zákonnú správnosť a spravodlivosť“), hoci by však tento odvolací súd nemal žiaden dôvod, pre ktorý by sa mohol (a mal) zaoberať určitou argumentáciou, ktorá mu nebola známa (zrejme), pretože ju dovolateľ nepoužil a „vyčkal“ by s ňou až na konanie pred dovolacím súdom. Inak povedané, dovolanie nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych procesných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, dispozične, teda obsahovo vecne (argumentačne); hodnotové obmedzenie prípustnosti opravného prostriedku nepredstavuje odmietnutie spravodlivosti.

20.1. Ak potom navrhovatelia dovoláciu námietku majúcu podľa ich názoru vplyv na rozhodnutie o odmene súdneho komisára neuplatnili v odvolacom konaní, hoci im bola známa, v rámci ochrany svojich práv, nemôže ju dovolací súd posudzovať pre nedostatok svojej právomoci (§ 419 CSP a contrario), lebo inak by fakticky preskúmaval rozhodnutie súdu prvej inštancie namiesto odvolacieho súdu, ktorý však na to nedostal príležitosť.

20.2. Z uvedeného možno vyvodiť záver, že dovolateľ môže urobiť spôsobilým predmetom dovolacieho konania len také námietky, ktoré už uplatnil v odvolacom konaní, pokiaľ tak s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu urobiť mohol, a tak poskytol príležitosť odvolaciemu súdu sa k nim vyjadriť.

20.3. V podstate obdobne postupuje vo svojej činnosti aj ústavný súd, z ktorého judikatúry vyplýva, že ak sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, ale nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc a sťažnosť sťažovateľa odmietne (II. ÚS 70/2017).

20.4. Navyše ak navrhovatelia prípustnosť dovolania podľa tohto dovolacieho dôvodu (§ 420 písm. f) CSP) vyvodzujú aj z právnych záverov (domáhajúc sa aplikácie § 257 CSP), dovolací súd v tejto súvislosti pripomína, že už dávnejšie dospel k záveru, podľa ktorého realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (R 54/2012). Najvyšší súd zotrváva na tomto závere aj naďalej (pozri R 24/2017 a 1Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018).

21. Dovolací súd považuje za nevyhnutné zdôrazniť i to, že z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. 251/03). Porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného ustanovenia zákona teda treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení vymykajúci sa nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, ktoré zároveň znamená porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

22. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezistil, preto je dovolanie dovolateľov v tejto časti procesne neprípustné, čo je dôvod na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c) CSP.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP

23. Navrhovatelia prípustnosť podaného dovolania vyvodzovali aj z ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

24. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

25. Podľa § 421 ods. 2 CSP dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

26. Podľa § 357 písm. b) CSP odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o odmietnutí podania vo veci samej.

27. Meritórnymi rozhodnutiami (rozhodnutiami vo veci samej) v konaní o umorení listiny sú uznesenie o zamietnutí návrhu na umorenie listiny (§ 331 ods. 1) a uznesenie o vyhlásení listiny za umorenú (§ 332 ods. 1) - [Smyčková R., Števček M., Tomašovič M., Kotrecová A. a kol., Civilný mimosporový poriadok. Komentár. 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2017, 923 s.]. Z uvedenej premisy vyplýva, že uznesenie odvolacieho súdu o potvrdení odmietnutia návrhu navrhovateľov podľa § 320 CMP predstavuje nemeritórne rozhodnutie v konaní o umorení listiny.

27.1. Dovoláním bolo napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým rozhodoval o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie o odmietnutí návrhu vo veci samej, teda o uznesení predpokladanom v § 357 písm. b) CSP, ktoré je v zmysle § 421 ods. 2 CSP vylúčené z dovolacieho prieskumu. Dovolací súd tak v posudzovanej veci nezistil naplnenie podmienok prípustnosti dovolania navrhovateľov ani podľa § 421 CSP, preto dovolanie navrhovateľov aj v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

28. Z dôvodov vyššie uvedených najvyšší súd uzatvára, že dovolanie navrhovateľov nie je prípustné podľa § 420 písm. f) CSP ani podľa § 421 CSP, čo je dôvodom jeho odmietnutia v zmysle § 447 písm. c) CSP.

29. Najvyšší súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovoláním napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP, a preto v súlade s ustálenou súdnou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/144/2019, 4Cdo/108/2019, 9Cdo/72/2020).

30. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

31. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.